

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava

Téma: Administrativní podpora malých obcí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH:

1	ADMINISTRATIVNÍ PODPORA MALÝCH OBCÍ.....	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY.....	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ.....	4
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR.....	5
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL.....	6
5	FINANCOVÁNÍ.....	7
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY.....	7
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY.....	8
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY.....	8
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY.....	8
7	ZÁVĚR.....	9
8	PŘÍLOHY.....	11

1 Administrativní podpora malých obcí

V rámci realizace projektu „Podpora meziobecní spolupráce“ vznikl požadavek na vznik administrativních center pro obce, přičemž tato centra popř. odborní pracovníci by měli poskytovat obcím pomoc při řešení problémů, se kterými se zejména menší obce bez dostatečného personálního a tím i odborného zázemí potýkají. Cílem tohoto tématu proto bylo rozvinutí diskusí o ekonomické výhodnosti společného centra či pracovníka, zajištění dostupných veřejných služeb v území a vytvořit tak prostředí, kde jednotlivé obce budou mít snadný přístup k administrativnímu zázemí podle jejich aktuálních potřeb.

1.1 Definování řešené problematiky

Poptávka po vytvoření servisních center pro starosty obcí vyplynula z provedených šetření v jednotlivých územích, tj. přímo od starostů obcí. Starostové jsou si vědomi své zodpovědnosti za zajištění správy obce, na druhé straně jsou si také vědomi toho, že s ohledem na šíři administrativy, množství a frekvenci změn v legislativě spojené se správou obcí existuje velké riziko chybovosti v jejich práci. Řešením této problematiky může být právě vznik servisního centra s odpovědnými pracovníky, kteří budou reagovat na konkrétní potřeby starostů v daném území.

Cílem poskytování takového servisu je nejen vytvoření systémového řešení meziobecní spolupráce a její posílení v rámci území, ale také zajištění pomoci a podpory obcím při výkonu účinné a efektivní veřejné správy.

Cílem Dobrovolného svazku obcí Opavsko (dále jen DSO Opavsko) je zajištění těchto služeb a ulehčení obcím od náročné práce v oblasti veřejné správy. Snahou je vyrovnat se s vysokou administrativní zátěží a nedostatečnou odborností pro výkon některých konkrétních a specifických agend.

Na základě poptávky členských obcí se Dobrovolný svazek obcí Opavsko shodl na prohloubení meziobecní spolupráce v rámci právní agendy a dotačního managementu. Tito pracovníci by měli zajišťovat aktivity pro obecní samosprávy v širší odpovídající poptávce území. V počáteční fázi by oba tyto pracovníci pracovali pro členské obce Dobrovolného svazku obcí Opavsko, jako pilotní zkouška dobré praxe. V případě osvědčení těchto pracovníků, je dále záměrem tyto služby rozšířit a poskytnout všem obcím na území správního obvodu ORP Opava.

Právní zástupce Dobrovolného svazku obcí by vykonával agendu především v oblasti zákona o obcích a obchodního zákona, což je nejčastěji využívaná agenda obcí. Náplní dotačního manažera by bylo vyhledávání dotačních titulů pro obce, spolupráce s obcemi a následné zpracování projektových žádostí. Cílem je především spolupráce v rámci vytváření společných projektových záměrů, které by vedly k naplňování cílů Strategického dokumentu, ale také v rámci společných výběrových řízení, veřejných zakázek nebo internetových aukcí. Vlivem této

spolupráce dojde ke zlepšení efektivity meziobecní spolupráce, ale také k celkovému zlepšení efektivity veřejné správy obcí na území správního území ORP Opava.

2 Průběh jednání

V rámci tématu Administrativní podpora malých obcí se konala v průběhu měsíců července, srpna a září celkem 4 setkání zástupců obcí.

První jednání proběhlo v Opavě dne 14. 7. 2015 a účastnilo se ho 9 starostů. Obsah jednání se týkal především základních informací a možností Centra společných služeb. Prezentovány byly také výsledky dotazníkového šetření a zájem o jednotlivé agendy ze strany obcí. Diskuse starostů byla spíše negativní, od založení takového centra je odrazují především finanční náklady. Z nabízených agend si však vybrali 4, které by mohly být pro meziobecní spolupráci zajímavé a které by stály za diskusí na dalších jednání. Šlo o IT podporu, právní podporu, dotační management a veřejné zakázky pro obce.

Druhé setkání proběhlo v Otčích dne 14. 8. 2015 a účastnilo se ho 7 starostů. Námětem byly tentokrát jednotlivé agendy, které by Centrum mohlo nabízet a které si chtějí obce zajišťovat sami. Diskuse se vedla především pro oblast IT podpory, dotačního managementu a právní podpory, kde obce spatřují určitý potenciál k rozvoji a k vytvoření společného pracovníka. Výsledkem byl opět spíše negativní postoj k vytvoření Centra jako takového, přičemž největším argumentem byly finance jednotlivých obcí.

Třetí setkání proběhlo 24. 8. 2015 v obci Hněvošice. Přítomno bylo 5 starostů. Obsah jednání se zabýval především právní agendou, která starosty nejvíce zaujala. Cílem bylo vymyslet, jak bude právník pro obce fungovat, jaké služby by měl zajišťovat a jak ho budou jednotlivé obce hradit. Vytvořena byla tedy základní struktura financování tohoto pracovníka a vybrány hlavní náplně jeho práce.

Závěrečné setkání starostů se konalo v Nových Sedlicích dne 15. 9. 2015. Na tomto setkání měli možnost diskutovat všichni starostové společně. Setkání lze ve výsledku hodnotit jako plodné a přínosné. Jednotlivé názory, které se probíraly v posledních měsících, zde byly konzultovány a probírány. Dá se také konstatovat, že již nepanoval tak záporný názor na vytvoření společného Centra služeb. Výsledkem společného jednání je shoda v tom, že v jednání ohledně vytvoření takového centra bude Dobrovolný svazek dále pokračovat a své myšlenky rozvíjet. V současné době panuje shoda pro vytvoření pozice společného právního zástupce Dobrovolného svazku obcí a také je plánem vytvořit pracovní místo zaměstnance na dotační management. Centrum společných služeb proto nebylo zcela zamítnuto a Dobrovolný svazek obcí se bude touto problematikou i nadále zabývat.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

V rámci aktivit administrativní podpory malých obcí bude nadále rozvíjen a využíván potenciál rychle se rozvíjejícího Dobrovolné svazku obcí Opavsko. Pro rozvoj dalších aktivit, které budou podporovat administrativní podporu malých obcí, tedy nebude založen nový dobrovolný svazek obcí. Svazek bude využívat silné pozice Statutárního města Opava, které je členem pouze jednoho dobrovolného svazku v území a to právě Dobrovolného svazku obcí Opavsko a zároveň je jádrovým městem SO ORP a v počátcích vzniku Centra společných služeb, může dobrovolný svazek obcí využít personálních kapacit města.

V současnosti nepředpokládá svazek rozšíření předmětu činnosti, který je uveden ve stanovách svazku. Hlavní činnost svazku je zaměřena na výkon činností, směřujících k systematickému a efektivnímu rozvoji území svazku a dále je také činnost zaměřena na ochranu a prosazování společných zájmů členských obcí a jejich spolupráci při rozvíjení činností týkajících se pěti rozvojových témat řešených ve strategii. Dále se také svazek může zabývat, řešit a rozvíjet další oblasti, dle jeho potřeb. Svazek může vedle své hlavní činnosti vyvíjet také vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výtěžné činnosti ovšem za účelem podpory hlavní činnosti svazku. To znamená, že prostřednictvím právního zástupce či dotačního manažera bude pouze podpořena hlavní činnost svazku.

V rámci rozhodovacích činností bude využíváno poznatků a požadavků, které vzniknou a budou projednávány jak na neformální úrovni při setkání s jednotlivými starosty, tak i na formální úrovni při jednání nejen DSO Opavsko, ale také na úrovni mikroregionů či místních akčních skupin, působících v na území SO ORP Opava. Svazek bude využívat pro účely předjednání navrhovaných záměrů činnosti svazku výkonného orgánu svazku, to znamená Správní rady svazku. Správní radu svazku tvoří pět zástupců obcí z DSO Opavsko, zároveň bude správní rada plnit funkci jakési pracovní skupiny.

Při naplňování určených cílů ve strategii a také při naplňování cílů svazku bude využívána řídicí skupina pro naplňování cílů Souhrnného dokumentu, ta byla určena při vytváření rozvojového dokumentu. Tuto skupinu tvoří předseda DSO Opavsko a dva místopředsedové, ti jsou zároveň i členy správní rady, která má plnit funkci pracovní skupiny. Tato řídicí skupina bude rozhodujícím prvkem při naplňování strategie, bude rozhodovat zejména o změnách a úpravách týkajících se strategie a také bude mít rozhodující pravomoci při schvalování akčního plánu. Řídicí skupina bude schvalovat vyhodnocení strategie a bude také přijímat opatření vyplývající ze závěru hodnocení.

Rozhodovací a řídicí pravomoci Valné hromady a Správní rady jako orgánů svazku jsou popsány ve stanovách svazku a tyto orgány se jimi řídí. Činnost, práva

a povinnosti předsedy a místopředsedů jsou také popsány ve stanovách svazku, činnost týkající se koordinace při naplňování cílů Souhrnného dokumentu není zatím ve stanovách ukotvena na smluvní bázi.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

Jednací a rozhodovací pravidla Dobrovolného svazku obcí Opavsko vycházejí opět ze stanov dobrovolného svazku, poslední verze stanov DSO Opavsko byla schválena na Valné hromadě dne 23. 4. 2015 v Hlavnici. Dle zákona o obcích patří mimo jiné k náležitostem stanov dobrovolného svazku určení jeho organizační struktury a vymezení konkrétních orgánů a jejich působnost. Ve stanovách Dobrovolného svazku obcí Opavsko jsou ustanoveny celkem čtyři orgány a to valná hromada, správní rada, předseda resp. místopředsedové a revizní komise. Stanovy DSO Opavsko určuje zejména vymezení působnosti a pravomoci jednotlivých orgánů.

Valná hromada je nejvyšším orgánem svazku. Do působnosti valné hromady patří například schvalování stanov svazku a jejich změn, schvalování rozpočtu a plánu činností na každý kalendářní rok, rozhodování o spolupráci s jinými subjekty a její formě či rozhodování o uložení úkolů jednotlivým orgánům svazku. Valná hromada se schází dle potřeby nejméně však jednou ročně. Členské obce na valné hromadě zastupuje starosta nebo místostarosta členské obce nebo jiná osoba, kterou příslušný orgán obce zvolil jako svého zástupce. Valná hromada je schopna se usnášet, je-li přítomna 2/3 většina všech členů svazku. Každá obec má jeden hlas.

Správní rada je výkonným orgánem svazku a řídí činnost svazku mezi valnými hromadami. Do působnosti správní rady patří například zabezpečení plnění valnou hromadou přijatých usnesení, provádění analýzy získaných poznatků, zpracování podnětů a příprava návrhů na opatření, zabezpečení řádného hospodaření svazku a také mimo jiné schvalování interních organizačních norem svazku. Správní rada se schází dle potřeb nejméně však jedenkrát za tři měsíce, je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů a pro přijetí usnesení je třeba souhlasu většiny přítomných, přičemž hlasovací právo většiny členů správní rady je rovné.

Předseda je statutárním orgánem, který zastupuje svazek navenek, předseda je zastupován místopředsedou nebo místopředsedy. Do působnosti předsedy patří například tyto činnosti - řídí činnost svazku mezi jednotlivými zasedáními správní rady, svolává zasedání valné hromady, zajišťuje podklady pro zasedání a řídí zasedání a také rozhoduje o dalších záležitostech svazku, které dle stanov nespádají do působnosti jiného orgánu svazku. Předseda při zastupování svazku jedná samostatně.

Revizní komise je kontrolním orgánem svazku. Kontrolní komise kontroluje zejména dodržování stanov svazku a platných právních předpisů, kontroluje dodržování

usnesení orgánů svazku a také kontroluje hospodaření svazku. Revizní komise se schází dle potřeb, nejméně však jedenkrát za půl roku, revizní komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů a hlasovací právo členů revizní komise je rovné.

Jednání všech orgánů DSO Opavsko se řídí Jednacím řádem Dobrovolného svazku obcí Opavsko, který představuje pravidla pro jednání v orgánech svazku i vně svazku a je závazný pro všechny členy svazku. Tento jednací řád obsahuje pravidla jednání orgánů svazku, a způsob rozhodování orgánů DSO Opavsko.

5 Financování

Finanční stránka je nejvíce diskutovanou oblastí této problematiky. Starostové jsou v současné době toho názoru, že se budou služby hradit paušálně za vykonané úkony. Toto lze praktikovat především u služeb právního zástupce, který může své služby obcím fakturovat podle vykonané práce. Proto bude s tímto pracovníkem uzavřena pravděpodobně smlouva, kde budou tyto podmínky stanoveny. Obce nebudou vázány pravidelnou platbou, i když služeb právníka nevyužívají a budou platit pouze to, co si objednaly.

V rámci financování dotačního manažera byla otázka složitější. Nejvhodnější formou je uzavření hlavního pracovního poměru s tímto zaměstnancem s pravidelnou mzdou. Pracovník bude k dispozici obcím jako konzultant, bude pomáhat hledat a připravovat dotační tituly. Jako mimořádné odměny pak lze stanovit částky v případě úspěšného dotačního titulu.

Zdroj příjmů budou z počátku především členské příspěvky obcí a mimořádné příspěvky obcí. Předpokladem je také příjem z národních a evropských zdrojů v případě realizace různých dotačních titulů. Dalším příjmem budou také poplatky obcí za zpracování projektových žádostí k podání do národních, evropských a jiných dotačních titulů, a to především pro obce, které nejsou členy Dobrovolného svazku obcí.

5.1 Mzdové náklady

Právník

- smlouva o spolupráci
- odměňování za jednotlivě provedené úkony
- podmínkou jsou nižší sazby než ty, které současně obce využívají u svých právních zástupců – zárukou bude odběr služeb členskými obcemi Dobrovolného svazku obcí Opavsko
- hlavní náplní zákon 128/2000 Sb. Zákon o obcích, zákon 531/1991 Sb. Obchodní zákoník

Dotační manažer

- úvazek 1,0 (tj. 40hodin týdně), pracovní smlouva
- superhrubá mzda 33.500Kč (HM 25.000Kč) / měsíčně na celý úvazek
- mimořádné odměny v případě schváleného projektu
- vyhledávání dotačních titulů, zpracování žádosti a souvisejících dokumentů
- spolupráce s obcemi

5.2 Provozní náklady

Provozními náklady budou především náklady na pronájem kanceláře, kancelářské potřeby, telefony a internetové spojení včetně správy IT systémů.

Druh nákladů	Cena
Pronájem kanceláře	2.500,- Kč / měsíčně
Telefony (náklady na 2 osoby)	Paušál 2x700,- Kč / měsíčně
Internet	400,- Kč / měsíčně
IT – správa zařízení	12.000,- Kč / ročně
Kancelářské potřeby	4.800,- Kč / ročně
Náklady celkem na měsíc	5.700,- Kč

5.3 Ostatní náklady

Ostatní náklady momentálně nejsou definované. Lze předpokládat finanční spoluúčast u dotačních titulů, investiční náklady, případně nákup vybavení v případě rozšíření personálního obsazení Centra.

6 Vyhodnocení efektivity

O průběhu realizace aktivit, které povedou k naplňování jednotlivých cílů, bude každé dva měsíce vypracována administrativním pracovníkem Dobrovolného svazku obcí Opavsko „Zpráva o průběhu realizace plánovaných aktivit Dobrovolného svazku obcí Opavsko“. Tato zpráva bude zasílána všem členům Dobrovolného svazku obcí Opavsko prostřednictvím e-mailové zprávy. Dále mohou členové využít také osobních, neformálních schůzek se zaměstnanci svazku a řešit tak konkrétní aktivity a problémy dané členské obce. Zároveň s těmito aktivitami se pravidelně, co čtyři měsíce bude konat Valná hromada DSO Opavsko, kde budou členové informováni o postupné realizaci aktivit vedoucích k naplnění stanovených cílů. Do budoucna

bude svazek zvažovat zřízení webových stránek, kde by byli členové aktuálně informováni o veškerých aktivitách dobrovolného svazku.

Za kontrolu hospodaření svazku a nakládání s jeho majetkem je zodpovědná revizní komise, ta se schází minimálně jednou za půl roku. O této kontrole revizní komise je sepsávána kontrolní zpráva. Tato kontrolní zpráva slouží jako podklad pro hodnocení financí Dobrovolného svazku obcí Opavsko. Zpráva a zápis o revizní kontrole je předkládána nejvyššímu orgánu svazku, valné hromadě. Na základě této kontroly bude hodnoceno i naplňování akčního plánu správní radou a také valnou hromadou a to jedenkrát ročně, akční plán je tvořen na období dvou let. Akční plán bude podle hodnocení správní rady a valné hromady upravován a doplňován o další aktivity. O naplňování akčního plánu bude jednou ročně zpracována zpráva o evaluaci, ta bude mimo jiné obsahovat také souhrn aktivit, které byly popsány ve „Zprávě o průběhu realizace plánovaných aktivit Dobrovolného svazku obcí Opavsko“.

Jednotlivé role řídicích orgánů a koordinačních mechanismů budou upravovány či přenastavovány podle potřeb svazku. Zvolení jednotlivých orgánů a jejich funkční období se řídí aktuálními stanovami svazku. Stanovy a jednací řád, kterými se Dobrovolný svazek obcí Opavsko řídí při svých jednáních a činnosti budou upravovány pouze v případě potřeb svazku.

7 Závěr

Jednání v rámci klíčové aktivity „Administrativní podpora malých obcí“ probíhala v červenci a srpnu 2015. Setkání se účastnilo vždy několik starostů správního území ORP Opava, aby mohli o tématu diskutovat. Všechna jednání k této aktivitě byla zakončena na společném setkání starostů v září 2015.

Cílem jednání bylo především prohloubení spolupráce mezi obcemi, tj. meziobecní spolupráce. Zároveň se jednalo a diskutovalo o vzniku tzv. Center společných služeb pro obce.

Výsledkem těchto jednání je zřízení společného právního zástupce členských obcí Dobrovolného svazku obcí Opavsko. Starostové se shodli na tom, že takového pracovníka potřebují a že ho plně využijí. Zároveň mohou dohodnout lepší společné podmínky, především ty finanční, než by tomu bylo v případě obce samotné. Společná jednání také pomohla opět otevřít a posunout jednání ohledně společného dotačního manažera, o kterém se obce baví již téměř rok. Výsledkem je společná aktivita k dosažení společné Agentury rozvoje Opavska, popř. Centra společných služeb, které by mohlo postupně zajišťovat i jiné agendy než jen tu právníckou a dotační.

Dobrovolný svazek obcí Opavsko bude tuto aktivitu zaštiťovat a realizovat. Cílem je, aby služby těchto pracovníků, popřípadě celého Centra postupně využívalo, co nejvíce obcí ve správním území ORP Opava.

Lze konstatovat, že jednání v rámci této aktivity byla přínosná a efektivní. Přestože Centrum společných služeb nevznikne nyní a ani ne hned najednou, je velkým předpokladem, že takové Centrum bude na území správního obvodu ORP Opava v budoucnu fungovat.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 14. 7. 2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 14. 8. 2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis z jednání o EMOS ze dne 24. 8. 2015, Prezenční listina, fotografie.
4. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 15. 9. 2015, Prezenční listina, fotografie.